

Іван Ткачук.

ПРОЛТАРСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ НА УКРАЇНІ І СЕЛЯНСТВО.

(Кореспонденція з України до “Укр. Роб. Вістей”.)

(Докінчення.)

В третій харчовий період, кінець 1920-го і 1921-ий рік Радянська влада на Україні збираве вже около 77 мільонів пудів хліба. Цьому допомогла вже не так збройна сила як організована селянська біднота, що спільно з Радянською владою виступила проти богача-куркуля. Та попри це українське село ще незовсім завойоване Радянською владою, ще не скрізь по селах організовані радянські уряди, бо великою перешкодою в революційній роботі є ще південний і західний воєнні фронти а також внутрішній політичний бандитизм на Україні, котрий поступово тратьє всяку допомогу широкому мас селянства. Організовані загони селян бідняків наново виводять революційну рішучий удар. Перетомлений революцією середняк перестає оказувати бандитам свою гостинність, а куркуль, що нахилився під строгим наглядом селянської бідноти, боїться дружити з бандитами.

Та все таки, як вже попередньо сказано, цей період революції дуже болюче відбивається на становищі селянського господарства і викликає нові необхідні вимоги села. Зв'язки це на увагу Радянська влада замінює хлібний монопол (розкладку) харчовим податком і свободним оборотом селянсько-господарськими продуктами, іншаке кажучи, вводить в життя так звану нову економічну політику. Дехто лякався, що новий господарський порядок в селі викличе широкий розвиток чисто буржуазних відносин, що неминує в селі почнуть виділятися буржуазні верхи, котрі будуть опановувати чимраз більшою площею землі, будуть збирати в свої руки селянсько-господарські машини, худобу і т.д., а селянські низи себто біднота не матиме змоги розвинути свого господарства, буде збувати господарський інвентар, а там далше буде віддавати землю в аренду або їй продавати її богачам за безцінок, а вкінці піде до них в найми. Тимчасом на ділі оказалося, що жадної денационалізації землі і передачі її на власність кому небудь немає, не може бути й не буде поки існувати Радянська влада.

Зміна розкладки харчовим податком, взагалі нова економічна політика привела селянство до більшої свідомості і довіри до Радянської влади. Радянська влада запустела своє коріння в саму глибоку села, а селянство її цілковито признало. Правда, перший збір продукату (кінець 1921-го і початок 1922-го року) обчислений в 117 мільонів пудів збирається державою тільки в розмірі 81 і 1/2 мільонів пудів але до цього послужили важні причини: неврожай викликаний посухою а в наслідок цього страшний голод в степових губерніях, а также незорганізований ще як слід податковий апарат. За все таки селянство здає державі харчовий податок без всяких боїв і нарікань, а в 1920-ім році збір харчового податку проходить на Україні з великим підйомом самих селян. Як що раніш центр своєї уваги в харчовим питанню Радянська влада вимушена була перенести на село, то тепер вся увага державних харчових апаратів звернена на організацію технічного прийому, переховання й перевозки хліба, котрий селяне з доброї волі, свідомо, з революційними прапорами привозять на зенітні пункти республіки, так що ці не астигають приймати. В 1922-ім році оцінюють цілі тисячі селянських возів тягнулись до зенітних державних пунктів. В тих місцях, де ще недавно гуляли бандити, де не було жадних апаратів Радянської влади, в цей час уже закипіла мирна робота і селянство свідомо поспішає виконати свій обовязок перед своєю

робітничо-селянською державою. Держава за те, з своєї сторони, маючи основний фонд, старается всіма силами допомогти селянству засяяти поля в небувалих ще за час революції розмірах.

Ось тут то й слід зазначити, що ні одна установа Радянської влади не спонукала селянство так багато думати про державу, як харчові органи. Ні одна справа не розворушила у селянина громадської а тим самим і політичної думки так, як харчова справа Радянської влади.

IV.

Культурно-освітній праці по українських селах до революції взагалі ніякої не було. Старий царський уряд добре дбав тільки про те, щоби в кождім селі була “казонна вина лавка” шось в роді нашої галицької “пропіначі”, де з великим успіхом розпородувалась горівка, державна монополія, або як її коротко називали “миколайка”. Хто більше пив, той був більше “благонядожний”. Крім того майже в кождім українським селі була величезна церква, яка рахувалась за найбільшійший культурний центр. Де не де була ще й школа так звана “церковно-приходська” або “земська”, де впершу чергу вчилися діти співати “Боже царя храни” і всякі небеліці з збгону божого. От і вся культурна робота на селі в царські часи. Хто поважився що небудь більше починати в селі, організувати хор, драматичний кружок, чи шось подібне, той діставав титул “бунтовщика-мазелішця” і стелилась йому дороженька в Сибір неісходимую.

Вперші роки революції селянство ще жило оцим культурним спадком від царя. Не подобалося йому те, що Радянська влада від самого початку заборонила виробляти й розповсюджувати всякі алкогольні напитки і воно почало тайно домашнім способом виробляти горівку так звану “самогонку”. Про школу ні хто не дбав. Школи поруйнувались, а діти росли як бурин в полі. Учителі стались жєбраками й почали покидати села. Організована селянська біднота взялась з Радянською владою й за цю роботу.

І кому звісне старе українське село; той сьогодні не пізнає його. Воно цілковито відродилось. Правда, на зверхній погляд воно ще бідне, обшарпане довголітню війною і революційною боротьбою, та в духовній відношенню воно вже оновлене. Відтхнувши по великих подіях і по страшим дихоліттю голоду, селянство взялось за мирну, нову, творчу роботу. З “самогонкою” селяне самі повели рішучу безпощадну боротьбу. Оця найважнійша перешкода всякій культурній роботі зломлена. Селянство отверезело. По селах проводяться різні курси: політичні, хліборобські, загальнонаучні, читаються реферати на різні теми. Церква в українським селі з кождим днем все більше пустіє, а за те оживає і поширюються всі культурно-освітні установи. Селяне своїми силами понаправили шкільні будинки, придбали для них топлена, забезпечили учителів і школи всі переповнені дітьми. Цей зими проведена по українських селах величезна культурно-освітня робота. Я сам мав нагоду їздити по селах з рефератами і бачив наочно те культурне пробудження українського села. Революція відкрила українському селянщину шлях до культури, і по тим шляхом український селянин йде швидким кроком.

V.

Жовтнева пролетарська революція на Україні не тільки задовольнила селянський земельний голод, вона в своїм процесі створила сприяючі умови для відбудовання і піднесення селянсько-господарської продукції до небувалих ще до сі розмірів. А сільсько-господарська продукція не основа економічного життя і всього господарства хліборобської України.

Можна сміло сказати, що за п'ять років револуції, думка і політична та громадська свідомість а также і культурна діяльність українського селянства розшевелилась більше як за цілі сотні років його дореволюційної неволі.

В додаток треба сказати, що в цім році українське село почало і економічно відживати і залічувати страші рани, нанесені війною, революційними подіями і голодом.

РЕЗОЛЮЦІЯ КОНФЕРЕНЦІ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ.

Обставини фармерських мас в Канаді під кою пору є такі, що фармери живуть в крайній нужді, помімо того, що гарний урожай нагородив їх довгі години праці.

Компанії земельні, позичкові, залізничні, фармерських машин та знаряддя і банки цілковито придалили фармерів і визискують їх на кождім кроці. Почавши від закупа землі і фармерських знаряддя а скінчивши на торговлі збіжжєм, фармери є цілковито на ласці великих корпорацій. Ця зависимість є так велика, що 94% фармерських земель є заморговані. Фармери управляють землею для користі других. Сі обставини свідчать про те, що причиною всієї нужди і убожества є капіталістична система.

Фармерські організації.

Велика нужда і терпіння фармерських мас дали в наслідку життя нинішнім сільським фармерським організаціям. Починаючи з малих локальних кооперативних товариств, вони поступово розвинулись у великі провінційальні організації, котрі через кооперативне торговання збіжжєм старались зменшити визиск і панування фармерів. Що більше, щоби перевести свої домагання в закон, фармери були приневоліні виступити на політичне поле діяльності так в провінціях як і в доміні.

Помімо усіх заходів на економічній і політичній полях організації не змогли ослободити фармерів з економічного поневолення з тої причини, що коштом бідних фармерів і рентарів ці організації є опанова-

ні великими фармерами-богачами, що в цих організаціях пропали сліди класових ріжниць та нема боевої об'єднані акції проти дійсного ворога, капіталізму.

Катеринослав, 12. лютого 1923.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПО АГРАРНОМУ ПИТАННЮ.

Обставини фармерських мас в Канаді під кою пору є такі, що фармери живуть в крайній нужді, помімо того, що гарний урожай нагородив їх довгі години праці.

Компанії земельні, позичкові, залізничні, фармерських машин та знаряддя і банки цілковито придалили фармерів і визискують їх на кождім кроці. Почавши від закупа землі і фармерських знаряддя а скінчивши на торговлі збіжжєм, фармери є цілковито на ласці великих корпорацій. Ця зависимість є так велика, що 94% фармерських земель є заморговані. Фармери управляють землею для користі других. Сі обставини свідчать про те, що причиною всієї нужди і убожества є капіталістична система.

Фармерські організації.

Велика нужда і терпіння фармерських мас дали в наслідку життя нинішнім сільським фармерським організаціям. Починаючи з малих локальних кооперативних товариств, вони поступово розвинулись у великі провінційальні організації, котрі через кооперативне торговання збіжжєм старались зменшити визиск і панування фармерів. Що більше, щоби перевести свої домагання в закон, фармери були приневоліні виступити на політичне поле діяльності так в провінціях як і в доміні.

Помімо усіх заходів на економічній і політичній полях організації не змогли ослободити фармерів з економічного поневолення з тої причини, що коштом бідних фармерів і рентарів ці організації є опанова-

СИГУРАНЦА НА БУКОВИНІ.

(Лист з Чернівців.)

Українське робітництво як і український народ на Буковині вже чотири роки, від часу заїття краю румунською “боярнею”, іде терпіним шляхом катовань, переслідувань та дикої наруги.

Так само в Галичині, польська імперіалістична зграя відбирає елементарні й найпростіші права, як у “Великій Румунії”. Політичні права робітництва, задушено і скасовано. 13-го грудня 1918 року розстріляно сотні голодних робітників з тов. Фріму на чолі за це тільки, що вони послили вийти безоружні на вулиці Букарешта та заявити “хочемо хліба”.

Головний удар нанесено робітничому рухові підчас генерального страйку залізничників в жовтні-листопаді 1920 року. Но серце і душу вирвало було всему робітничому революційному життю арештом всіх провідників робітництва на соціалістичним, а власливо комуністичним конгресі в дзютім 1921 року; Арештованих закинено та вимордовано в казематах, а тих що осталися в живих, засуджено на десятки років тяжкої тюрми. Протест сілого світа не вплинув на бояр. Вони боїться революційного робітництва.

Виховані в старім турецьким режимі, бояре знають тільки продовжувати у “Великій Румунії” стару турецьку методу, жеруючись при тім одним-единим законом “бастонадою”, то є 25 убок куди попало.

Оце уже рік, як живем на Буковині під станом воєної облоги. А чому, — цього ніхто не знає. Само правительтво безлично заперяє Європу, що нічого подібного немає. Цей стан потрібно їм на це, щоб опришки з “сигуранці” та жандармерія могли свобідно грабати населення. Невинно катовані дуде, що майже щодня прихлядє до нас з сіл з жалобами на румунських яничар. Воєний стан потрібний на те, щоб можна було хпати в бідий день за їх переконання та заперити в казематах, як небезпечних злочинців, а всі спроби організації обявляти “бунтом”.

В цілій Буковині та Бєсарабії становище в цей момент оцілється зарожене, що правительтво проголосило стан облоги. Всі живемо і днєшмо з ласки і залежимо від неласки “генералів і сигуранці”.

Жорстокі закони Великої Румунії свідчать про це, що вони тремтять перед червоном суїсідом. Ми вже нераз бачили як вони “пакувались”, а в кінці таки й “випакуються” туди, звідки прийшли. Кругом нас планує звірвєра. Українська інтелігенція на Буковині, не навчившись за послідні роки ні-

чого, вихована за австрійських часів на “ласках з Відня”, дарованих їй повновласним колом на Буковині українським паном Васильком, відразу поприталась в свої гнілі міщанські гнізда, де й сидить собі претихенько. А дехто зпоміж неї пішов на службу до сильних господарів, ба навіть і в сигуранцу, щоб тільки забезпечити собі “теплоту в своїх норах”. Про свої політичні організації та “славні віча” вже давно забули. Проте на Буковині, як і по цілій Румунії бачимо члєнові свїжий приплив молодих члєнів у всіх заводських культурно-просвітних, а головне політичних організаціях. А ще цікавіше, що приплив цей поступив до нас з селянських мас. Цілий рік урядники об'язують край та збирають “добровільні датки” для будови коронаційного двірця. Грабять і насильно забирають послідній гріш з українських громад. Конфіскують в колах

Українське населення Волині, Холмщини, Підляша і Польщі, опинившись під польською владою в наслідок імперіалістичних атак на Радянську Україну в 1920 році, мусіло погодитись з владою буржуазної держави. Живучи в рамках цієї держави селянство і нечисленне робітництво мусіло взятись і тих засобів самооборони, які лишила їм шляхетська демократія. Таким засобом являлись між иншим вибори до варшавського сейму в листопаді минулого року.

Позбавлені найкращих революційних елементів, найдальшійший комуніст, які мусіли відступити на Україну перед загрозю шляхетської реакції, волинські селяне не мали такої можливості цілі слідом за революційною класою робітничою. А це тому, що промисловість в тих краях розвинута квола і робітництва там дуже мало.

Тим робом найактивнішою частиною українського населення, — частинною, яка могла взятися на себе обовязки політичного виступу в обороні тубільців, — лишилась інтелігенція. Це були учителі, адвокати, лікарі, попи, кооператори то шо.

Розчавлені пятою шаленою польською шовінізмом, маси при виборах до сейму віддали свої голоси числу 16, на якому йшли Українці, Жиди, а в інших місцевостях ріжні пригнічені Польщею національності. Це був так званий блок національних меншостей.

Вже з самої назви видно, що ціла боротьба пішла по лінії національній, а не по лінії класовій. Тим чином до варшавського сейму вибрано було від тих українських країв 21 по-

муні, вихована за австрійських часів на “ласках з Відня”, дарованих їй повновласним колом на Буковині українським паном Васильком, відразу поприталась в свої гнілі міщанські гнізда, де й сидить собі претихенько. А дехто зпоміж неї пішов на службу до сильних господарів, ба навіть і в сигуранцу, щоб тільки забезпечити собі “теплоту в своїх норах”. Про свої політичні організації та “славні віча” вже давно забули. Проте на Буковині, як і по цілій Румунії бачимо члєнові свїжий приплив молодих члєнів у всіх заводських культурно-просвітних, а головне політичних організаціях. А ще цікавіше, що приплив цей поступив до нас з селянських мас. Цілий рік урядники об'язують край та збирають “добровільні датки” для будови коронаційного двірця. Грабять і насильно забирають послідній гріш з українських громад. Конфіскують в колах

заводових робітничих організацій члєнські вкладки, бо це по їх словах якийсь “тайний фонд” для бунтарських виступів робітництва. Але з коронаційним двірцем не везе, він вже кілька разів валився. Видко фундамент під ним вже дуже слабкий, а кишені урядників дуже глибокі.

Та звірвєра інтелігенції, підлабузювання української заможної буржуазії, пересіддування робітників сигуранцю, похід хазів на заробітні платню, зачинення українських шкіл мало помагєє румунській солдатеції. Не тільки робітники, але й селяне все більш втягуються в революційний рух, починають жвавіше брати участь в політичній життю. До цього примушує їх румунське правительтво і його сигуранци. Всі з надією чекають кінця боярам зі Сходу. Всі сподіються на приход Радянської України й Росії з завалу Румунії. X.

УКРАЇНСЬКИЙ СОЙМОВИЙ КЛЮБ.

Українське населення Волині, Холмщини, Підляша і Польщі, опинившись під польською владою в наслідок імперіалістичних атак на Радянську Україну в 1920 році, мусіло погодитись з владою буржуазної держави. Живучи в рамках цієї держави селянство і нечисленне робітництво мусіло взятись і тих засобів самооборони, які лишила їм шляхетська демократія. Таким засобом являлись між иншим вибори до варшавського сейму в листопаді минулого року.

Позбавлені найкращих революційних елементів, найдальшійший комуніст, які мусіли відступити на Україну перед загрозю шляхетської реакції, волинські селяне не мали такої можливості цілі слідом за революційною класою робітничою. А це тому, що промисловість в тих краях розвинута квола і робітництва там дуже мало.

Тим робом найактивнішою частиною українського населення, — частинною, яка могла взятися на себе обовязки політичного виступу в обороні тубільців, — лишилась інтелігенція. Це були учителі, адвокати, лікарі, попи, кооператори то шо.

Розчавлені пятою шаленою польською шовінізмом, маси при виборах до сейму віддали свої голоси числу 16, на якому йшли Українці, Жиди, а в інших місцевостях ріжні пригнічені Польщею національності. Це був так званий блок національних меншостей.

Вже з самої назви видно, що ціла боротьба пішла по лінії національній, а не по лінії класовій. Тим чином до варшавського сейму вибрано було від тих українських країв 21 по-

муні, вихована за австрійських часів на “ласках з Відня”, дарованих їй повновласним колом на Буковині українським паном Васильком, відразу поприталась в свої гнілі міщанські гнізда, де й сидить собі претихенько. А дехто зпоміж неї пішов на службу до сильних господарів, ба навіть і в сигуранцу, щоб тільки забезпечити собі “теплоту в своїх норах”. Про свої політичні організації та “славні віча” вже давно забули. Проте на Буковині, як і по цілій Румунії бачимо члєнові свїжий приплив молодих члєнів у всіх заводських культурно-просвітних, а головне політичних організаціях. А ще цікавіше, що приплив цей поступив до нас з селянських мас. Цілий рік урядники об'язують край та збирають “добровільні датки” для будови коронаційного двірця. Грабять і насильно забирають послідній гріш з українських громад. Конфіскують в колах

заводових робітничих організацій члєнські вкладки, бо це по їх словах якийсь “тайний фонд” для бунтарських виступів робітництва. Але з коронаційним двірцем не везе, він вже кілька разів валився. Видко фундамент під ним вже дуже слабкий, а кишені урядників дуже глибокі.

Та звірвєра інтелігенції, підлабузювання української заможної буржуазії, пересіддування робітників сигуранцю, похід хазів на заробітні платню, зачинення українських шкіл мало помагєє румунській солдатеції. Не тільки робітники, але й селяне все більш втягуються в революційний рух, починають жвавіше брати участь в політичній життю. До цього примушує їх румунське правительтво і його сигуранци. Всі з надією чекають кінця боярам зі Сходу. Всі сподіються на приход Радянської України й Росії з завалу Румунії. X.

Український націоналізм в Польщі пішов на угоду з польським імперіалізмом і зрадлив... своїм революційним фразам. Доказом цього є те, що Український Соймовий Клуб голосував за кабинетом міністрів Сікорського, не маючи ніяких гарантій, що він сповнить жадання Українців. Сікорський почав ще більшу нагірку на Волині, щоб тим доказати, що українські послы пєа парті. Просто Сікорський планує в лице українським послам, а ці втерлись. Отже український клуб пішов на порожні обіцянки шхляти, провинив нездатність навіть боронити тих елементарних національних прав, за які він найбільше розпинався.

Він не зміг показати українським трудящим масам, які караються під багатом польської держави, що визволення з неволі приїде разом з загиним польським імперіалізмом і заснованим українсько-селянської державності. Замість здрети одєжу з польської ненажерної буржуазії, українські послы, голосууючи довіря польському урядові, ще більше закутали її в чорні яри. Дальше не було куди йти. Серед клубу знайшовся лише один послы М. Лукевич, кооператор з Волині, який зв'язався привати з незларною опортуністичною політикою українських послів: М. Лукевич виступив геть із клубу послів. Немає сумніву, що оскільки мається в клубі кілька ширьких соціалістів, то й вони мусять вийти. Мабуть це й станеться. Тоді Укр. Соймовий Клуб поділиться по лінії класовій.

Поки що опортунізм, применство і льокайське жєбарство волинських і холмських послів у Варшаві дасть дуже добру наочну науку трудящим масам тих країв, викличе розчарування в націоналістичному русі і наверне їх симпатії до комунізму.

Обставини жадують, щоб партія Волині й Холмщини охопила всі можливі промислові осередки й місцотка й зв'язала їх з робітниками економію. Тим робом на місці теперішнього пустозвонного націоналізму, комунізм поставить реальну боротьбу з далєкосяглыми революційнимі цілями. (“Наша Правда”.)

Українське населення Волині, Холмщини, Підляша і Польщі, опинившись під польською владою в наслідок імперіалістичних атак на Радянську Україну в 1920 році, мусіло погодитись з владою буржуазної держави. Живучи в рамках цієї держави селянство і нечисленне робітництво мусіло взятись і тих засобів самооборони, які лишила їм шляхетська демократія. Таким засобом являлись між иншим вибори до варшавського сейму в листопаді минулого року.

Позбавлені найкращих революційних елементів, найдальшійший комуніст, які мусіли відступити на Україну перед загрозю шляхетської реакції, волинські селяне не мали такої можливості цілі слідом за революційною класою робітничою. А це тому, що промисловість в тих краях розвинута квола і робітництва там дуже мало.

Тим робом найактивнішою частиною українського населення, — частинною, яка могла взятися на себе обовязки політичного виступу в обороні тубільців, — лишилась інтелігенція. Це були учителі, адвокати, лікарі, попи, кооператори то шо.

Розчавлені пятою шаленою польською шовінізмом, маси при виборах до сейму віддали свої голоси числу 16, на якому йшли Українці, Жиди, а в інших місцевостях ріжні пригнічені Польщею національності. Це був так званий блок національних меншостей.

Вже з самої назви видно, що ціла боротьба пішла по лінії національній, а не по лінії класовій. Тим чином до варшавського сейму вибрано було від тих українських країв 21 по-

муні, вихована за австрійських часів на “ласках з Відня”, дарованих їй повновласним колом на Буковині українським паном Васильком, відразу поприталась в свої гнілі міщанські гнізда, де й сидить собі претихенько. А дехто зпоміж неї пішов на службу до сильних господарів, ба навіть і в сигуранцу, щоб тільки забезпечити собі “теплоту в своїх норах”. Про свої політичні організації та “славні віча” вже давно забули. Проте на Буковині, як і по цілій Румунії бачимо члєнові свїжий приплив молодих члєнів у всіх заводських культурно-просвітних, а головне політичних організаціях. А ще цікавіше, що приплив цей поступив до нас з селянських мас. Цілий рік урядники об'язують край та збирають “добровільні датки” для будови коронаційного двірця. Грабять і насильно забирають послідній гріш з українських громад. Конфіскують в колах

заводових робітничих організацій члєнські вкладки, бо це по їх словах якийсь “тайний фонд” для бунтарських виступів робітництва. Але з коронаційним двірцем не везе, він вже кілька разів валився. Видко фундамент під ним вже дуже слабкий, а кишені урядників дуже глибокі.

Та звірвєра інтелігенції, підлабузювання української заможної буржуазії, пересіддування робітників сигуранцю, похід хазів на заробітні платню, зачинення українських шкіл мало помагєє румунській солдатеції. Не тільки робітники, але й селяне все більш втягуються в революційний рух, починають жвавіше брати участь в політичній життю. До цього примушує їх румунське правительтво і його сигуранци. Всі з надією чекають кінця боярам зі Сходу. Всі сподіються на приход Радянської України й Росії з завалу Румунії. X.

Український націоналізм в Польщі пішов на угоду з польським імперіалізмом і зрадлив... своїм революційним фразам. Доказом цього є те, що Український Соймовий Клуб голосував за кабинетом міністрів Сікорського, не маючи ніяких гарантій, що він сповнить жадання Українців. Сікорський почав ще більшу нагірку на Волині, щоб тим доказати, що українські послы пєа парті. Просто Сікорський планує в лице українським послам, а ці втерлись. Отже український клуб пішов на порожні обіцянки шхляти, провинив нездатність навіть боронити тих елементарних національних прав, за які він найбільше розпинався.

Він не зміг показати українським трудящим масам, які караються під багатом польської держави, що визволення з неволі приїде разом з загиним польським імперіалізмом і заснованим українсько-селянської державності. Замість здрети одєжу з польської ненажерної буржуазії, українські послы, голосууючи довіря польському урядові, ще більше закутали її в чорні яри. Дальше не було куди йти. Серед клубу знайшовся лише один послы М. Лукевич, кооператор з Волині, який зв'язався привати з незларною опортуністичною політикою українських послів: М. Лукевич виступив геть із клубу послів. Немає сумніву, що оскільки мається в клубі кілька ширьких соціалістів, то й вони мусять вийти. Мабуть це й станеться. Тоді Укр. Соймовий Клуб поділиться по лінії класовій.

Поки що опортунізм, применство і льокайське жєбарство волинських і холмських послів у Варшаві дасть дуже добру наочну науку трудящим масам тих країв, викличе розчарування в націоналістичному русі і наверне їх симпатії до комунізму.

Обставини жадують, щоб партія Волині й Холмщини охопила всі можливі промислові осередки й місцотка й зв'язала їх з робітниками економію. Тим робом на місці теперішнього пустозвонного націоналізму, комунізм поставить реальну боротьбу з далєкосяглыми революційнимі цілями. (“Наша Правда”.)

Українське населення Волині, Холмщини, Підляша і Польщі, опинившись під польською владою в наслідок імперіалістичних атак на Радянську Україну в 1920 році, мусіло погодитись з владою буржуазної держави. Живучи в рамках цієї держави селянство і нечисленне робітництво мусіло взятись і тих засобів самооборони, які лишила їм шляхетська демократія. Таким засобом являлись між иншим вибори до варшавського сейму в листопаді минулого року.

Позбавлені найкращих революційних елементів, найдальшійший комуніст, які мусіли відступити на Україну перед загрозю шляхетської реакції, волинські селяне не мали такої можливості цілі слідом за революційною класою робітничою. А це тому, що промисловість в тих краях розвинута квола і робітництва там дуже мало.

Тим робом найактивнішою частиною українського населення, — част